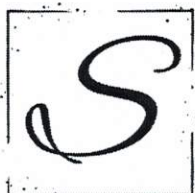

SŠ OBCHODU A SLUŽEB, S.R.O.

Velká Hradební 19, Ústí nad Labem

škola sluka

SŠ OBCHODU A SLUŽEB S. R. O.

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

2021/2022

Vychází z Metodického pokynu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) a Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a "Pomůcky MŠMT k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků" z 1.9.2017.

Cílem preventivního programu je analyzovat výchozí situaci v oblasti primární prevence, stanovit cíle a aktivity pro jednotlivé cílové skupiny a rámcově stanovit program těchto aktivit.

Vyhotoveno 1. 9. 2021

Zpracoval(a): Mgr. Karolina Šimoničová

výchovný a kariérový poradce

Schválil(a): Ing. Marcela Krucká – ředitelka školy

Základní údaje školy:

Název a adresa školy, pro kterou platí MPP	Střední škola obchodu a služeb, s.r.o., Velká Hradební 19, 400 01 Ústí nad Labem
Jméno a příjmení ředitele	Ing. Marcela Krucká
Telefon na ředitelku	608 028 177
E-mail na ředitelku	Krucka@ssosslukacz.onmicrosoft.com
Schválila:	Ing. Marcela Krucká, 1. 9. 2021
Jméno a příjmení výchovného poradce a taktéž kariérového poradce, metodika prevence	Mgr. Karolina Šimoničová
Telefon na VP	725 586 665
E-mail na VP	simonicovakarolina@seznam.cz
Přezkoumal(a):	Ing. Marcela Krucká
Počet tříd	8
Počet žáků	152
Školní preventivní tým	Ing. Marcela Krucká (ředitelka) Bc. Luděk Sluka Mgr. Karolina Šimoničová (výchovný, kariérový poradce, preventista)

OBSAH:

1. Účel
2. Cíl
3. Vymezení pojmů
4. Působnost
5. Specifika školního programu prevence
6. Hlavní zásady programu – oblasti prevence
7. Základní přístupy
8. Náplň práce školního metodika prevence
9. Program preventivních aktivit pro žáky školy

1. ÚČEL

Tento program stanovuje cíle a úkoly školy při realizaci prevence rizikového chování na uvedené období, které vycházejí z Metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j. 20 006/2007-51 z října 2007). Tento metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže

a tělovýchovy (dále jen MŠMT) k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů (dále jen „žák“) ve školách a školských zařízeních je v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 18 písm. c) zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, Konceptí státní politiky pro oblast dětí a mládeže, Národní strategií protidrogové politiky, Strategií prevence kriminality a Strategií prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

2. CÍL

Primární prevenci sociálně patologických jevů u žáků v působnosti MŠMT je třeba zaměřit na:

a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

- záškoláctví,
- šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus,
- kriminalita, delikvence,
- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky – dále jen „OPL“) a onemocnění HIV/AIDS a další infekční nemoci související s užíváním návykových látek,
- závislost na politickém a náboženském extremismu,
- netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling),
- kyberšikana

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí,
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
- ohrožování mravní výchovy mládeže,

- poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)
- poruchy chování, psychické poruchy, panické ataky.

Aktivity školy jsou cíleně směřovány k efektivní primární prevenci a eliminaci aktivit z oblasti neúčinné primární prevence.

3. VYMEZENÍ POJMŮ

Primární prevence sociálně patologických jevů u žáků – základním principem strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školství je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Jedná se o oblast zabývající se prevencí s cílem zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech, nebo co nejvíce omezit škody působené jejich výskytem mezi žáky.

Nespecifická primární prevence – aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování, např. organizace volného času, zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků.

Jedná se o:

- a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- c) indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Efektivní primární prevence – kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy, především programy pomáhající čelit žákům sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládání konfliktů, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, zvládání úzkosti a stresu apod.

Účinná primární prevence:

a) zastrašování, citové apely, předávání informací, samostatně realizované jednorázové akce, diskuse, hromadné aktivity nebo promítání filmu, na který by měl vždy navazovat rozhovor v malých skupinkách., diskuzní fórum

Preventivní program (dále jen PP) – konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Preventivní program je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. PP je zpracováván na jeden školní rok školním metodikem prevence, podléhá kontrole České školní inspekce, je ročně vyhodnocován a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

4. PŮSOBNOST

Tento program je závazný pro všechny zaměstnance školy. Každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence sociálně patologických jevů u žáků byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech, jichž se prevence sociálně patologických jevů u žáků dotýká:

- oblasti zdravého životního stylu v rámci předmětů ZPV, PVS, TV (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity),
- oblasti společenskovední v předmětech ČJ, ON (komunikace, sociální dovednosti a kompetence),
- oblasti přírodovědné v předmětu ZPV (biologie člověka, fyziologie, chemie),
- oblasti technologií v předmětu IKT (PC, sociální sítě, kybersvět)
- oblasti rodinné a občanské výchovy, sociálně-právní v rámci předmětu ON.

5. SPECIFIKA ŠKOLNÍHO PROGRAMU PREVENCE

Škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence. Nárůst různých sociálně patologických jevů včetně kyberšikany (rizika nadměrného užívání sociálních sítí), dopady distanční výuky (život jen v online prostředí), zneužívání návykových látek v populaci mládeže a dětí školního věku se stává celospolečenským problémem. Děti a dospívající patří k nejohroženější skupině. Proto je důležité navázat kontakt v době středoškolských studií, poskytnout žákům co nejvíce informací o drogové problematice, naslouchat jejich problémům

a otevřeně s nimi hovořit i na neformální úrovni. Preventivní aktivity vychází a jsou v souladu s níže uvedenými dokumenty:

- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009 – 2012.
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže – č. j. 14514/2000 – 51.
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení – č. j. 28 275/2000 – 22.
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance – č. j. 14423/99 – 22.
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení.
- Evaluace a diagnostika preventivních programů. Uvedené dokumenty jsou k dispozici na internetových stránkách MŠMT.
- Školní řád školy.

6. HLAVNÍ ZÁSADY PROGRAMU – OBLASTI PREVENCE

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, dnes již rizikové chování žáků, zahrnuje v souladu s metodickým pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy aktivity v těchto oblastech:

• extrémní projevy agrese, zneužívání a šikany	• patologické hráčství – gamblerství
• záškoláctví	• kyberšikana
• dopady distanční výchovy	• vandalismus aj. formy násilného chování
• poruchy příjmu potravy	• xenofobie, rasismus
• drogové závislosti, alkoholismus a kouření	• negativní působení sekt
• kriminalita a delikvence	• sexuálně rizikové chování
• virtuální drogy (počítače, televize a video) – netolismus	

7. ZÁKLADNÍ PŘÍSTUPY

V tomto školním roce bude věnována zvýšená pozornost následujícím základním přístupům:

- mapovat výskyt legálních a nelegálních drog ve škole a v okolí školy
- zaměřit se na vytváření příznivého klimatu ve školních třídách – potírání šikany
- snížit na naší škole počet záškoláctví, vč. skrytého záškoláctví
- aktivity zaměřit na poskytování informací žákům v rámci výchovně vzdělávacího procesu
- poradenské činnosti poskytovat přímo ve škole nebo ve spolupráci se specializovanými zařízeními
- vést žáky k bezpečnému užívání internetu
 - výstraha před kyberšikanou, riziky distanční výuky (minimum kontaktu)
- informovat žáky o právních důsledcích šikany, zastrašování, projevů rasismu a užití jakýchkoliv formy násilí

8. NÁPLŇ PRÁCE ŠKOLNÍHO METODIKA PREVENCE

Metodická a informační činnost

- Metodicky usměrňuje a sjednocuje prevenční činnost třídních učitelů a poskytuje jim obsahovou a metodickou pomoc.
- Uskutečňuje vlastní prevenční činnost u žáků, kteří ji vyžadují z výchovných, sociálních a jiných důvodů.
- Podává iniciativně vedení školy návrhy a doporučení týkající se prevence.
- Sleduje změny v právních předpisech týkajících se problematiky prevence a seznamuje s nimi ostatní pedagogické pracovníky.
- Sám se vzdělává v oblasti nových a alternativních výchovných a prevenčních trendů, informuje o nich pedagogické pracovníky.

- Úzce spolupracuje s vedením školy a výchovným poradcem.

Práce se žáky

- pomáhá učitelům při vyhledávání a sledování problematických žáků
- věnuje zvýšenou pozornost žákům s problémovým a rizikovým chováním
- ve spolupráci s vedením školy, pedagogickými pracovníky se podílí na prevenčních programech organizovaných školou

Specifické oblasti

- pomáhá při řešení konfliktních situací ve škole (rodiče – učitel, učitel – žák, žák – žák)
- sleduje projevy zneužívání návykových látek a ostatní sociálně patologické jevy (SPJ) a navrhuje nápravná opatření
- zajišťuje koordinaci a spolupráci při osvětových a konzultačních akcích k problematice návykových látek a ostatních SPJ (zákonní zástupci, pedagogičtí pracovníci, odborníci)
- společně s vedením školy zajišťuje spolupráci s orgány státní správy a samosprávy, zejména s orgány péče o dítě, sociálním kurátorem, sociálně právní komisí na ochranu dítěte, s Policií ČR, s PPP, SVP,...apod.

9. PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

Konzultační hodiny pondělí – pátek: vždy po domluvě

Schránka důvěry umístěna u schodů v mezipatře budovy vedle dveří. Žáci do ní mohou anonymně vkládat své dotazy, stížnosti směrem ke školnímu metodikovi prevence, výchovnému poradci. Na řešení obsahu schránky důvěry se podílí vedení školy, školní metodik prevence, výchovný poradce

Aktivity zaměřené na problémové žáky – řešení aktuálních kazuistik

- sledování kauz problémových žáků s detekovaným rizikovým chováním, řešených na školní výchovné radě
- úzká spolupráce s rodiči, zákonnými zástupci
- analýza příčin problémů vybraného žáka z pohledu spolužáků, třídního učitele i rodičů, zákonných zástupců s cílem prevence recidivy

- dotazníkové techniky - např. Dotazník CES - Sociální klima školní třídy (Mareš, 1998), Tarterův a Fagestromův test závislosti, test potřeb, dotazník stylu učení LSI a Torresův test zjišťování učebních stylů

Aktivity zaměřené na snižování záškoláctví a vysoké absence žáků

- upřesnění interní metodiky k postupu školy i jednotlivých pedagogů při prevenci a řešení vybraných případů záškoláctví, či vysoké absence,
- úzká spolupráce s třídním učitelem směřující k pomoci problémovým žákům a klimatu třídy (školy),
- spolupráce při zapracování Metodického pokynu MŠMT č. j. 10 194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví do Školního řádu a dokumentů školy.

Aktivity zaměřené na rodiče a veřejnost

- seznámení rodičů s PP při první konzultaci
- nabídka propagačních materiálů o drogách,
- seznámení rodičů s postupem školy v případě problémů žáků s drogami atd., kontakty na specializovaná pracoviště.